

Et indlæg der er i et internt ergoterapeutisk blad for medlemmer af Ergoterapeutisk Fagligt Selskab (EFS) neurorehabilitering nr. 3 2014.

National styrket indsats for unge med erhvervet hjerneskade

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse tildelte i 2012, 100 mio. kr. til 4-årige projekt i landets 5 regioner. Formålet er at styrke indsatsen for unge mellem 15 og 30 år med erhvervet hjerneskade. Det vil bl.a. ske i form af opsporing og opfølgning af de unge med erhvervet hjerneskade, samt rådgivning og kompetenceudvikling af fagpersoner, patienter og pårørende fra målgruppen.

De 5 regionale projekter er ikke identisk opbygget, men er fælles om udviklingen af og indsamling af data til en national database. I hver region er der ansat en tværfaglig personalegruppe, der skal sparre med personale fra både primær og sekundær sektorer.

Region Sjælland

I Region Sjælland har man valgt at anvende projektmidlerne til at oprette "Center for Neurorehabilitering for Unge" (CNU) ved neurologisk afd., Næstved Sygehus. Centret åbnede i november 2013. Tilbuddet retter sig mod de ca. 184 unge 15-30-årige i Region Sjælland, der hvert år får en hjerneskade, men også mod de unge som har en uerkendt erhvervet hjerneskade.

Formål

Formålet med CNU er at styrke den tværfaglige udredning, opfølgning og opsporing af unge 15-30-årige med erhvervet hjerneskade på tværs af sektorerne. CNU skal fungere som bindeled mellem primær og sekundær sektor og er med til at skabe kontinuitet og koordinering af det videre rehabiliteringsforløb. Ved første kontakt til CNU tilses patienten af neurolog, neuropsykolog samt ergoterapeut. Dette mhp. afklaring af behov for yderligere udredning samt indsamling af data til en national database. Patienten udfylder spørgeskema og underskriver samtykke. I CNU er der foruden ovenstående ansat fysioterapeut, socialrådgiver, lægesekretær samt en projektkoordinator. Der er mulighed for bistand fra andre faggrupper, så som logopæd og diætist.

Den ergoterapeutiske undersøgelse

Ved første kontakt til ergoterapeut foretages ADL-interview, gerne i form af COPM interview. Der screenes ved GOSE og delvis FIM. Herudfra vurderes der, om der er behov for yderligere ergoterapeutisk vurdering, ex. AMPS. Der er mulighed for vurdering i eget hjem, uddannelsessted, institution mv.

Opfølgning

Efter endt udredning samt vurdering ved relevante faggrupper, afholdes der tværfagligt teammøde. Hver patient får tildelt en kontaktperson og indkaldes til tilbagemelding på undersøgelser samt plan for videre forløb. Der udfyldes skema til kommunale instanser (hjerneskadekoordinator, egen læge samt relevante samarbejdspartnere) mhp. videreformidling af resultater fra undersøgelser samt anbefalinger for videre rehabilitering. Der følges løbende op med kommune samt patient på, hvordan rehabiliteringen forløber, og om der er behov for justeringer for optimering af behandling. Der er mulighed for løbende

opfølgning, supervision samt undervisning og vejledning af både patient, pårørende samt fagpersoner tilknyttet patienten.

Se endvidere: www.regionsjaelland.dk/hjerneskade

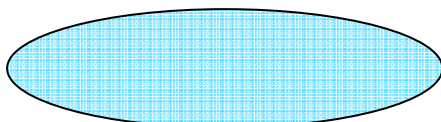
Region Midtjylland - Bristede Drømme-Nyt håb.

”Det er befriende at se, at vi har lagt vores organisatoriske tilhørsforhold på hylden, og at vi bare er optaget af, hvad der er bedst for den unge ramte og dennes pårørende”. Dette er et citat fra en af de hjerneskadekoordinatorene, der deltog i forberedelsesarbejdet i projekt ”Bristede Drømme-Nyt håb” som er navnet på Region Midtjyllands styrket indsats for unge med erhvervet hjerneskade eller svære følger efter en hjernerystelse.

Det er ambitionen, at de interventioner, der er valgt i projektet fører til en tidligere og mere koordineret indsats. Håbet er at få den unge til at generhverve tabte funktioner på et tidligere tidspunkt og på bedst mulig vis klare dagligdagen, deltage i det sociale liv, uddannelse eller arbejdsliv.

Projektet blev igangsat 1. april 2013 og interventionerne er designet i en innovativ proces i et tæt samarbejde mellem de 5 involverede parter. Parterne er: rehabiliteringshospital, kommune, brugerorganisationer, social, specialområde og almen praksis.

De første patienter er inkluderet fra 1. marts 2014 og der inkluderes nye patienter frem til 1. marts 2016, hvorefter effekten af indsatser analyseres og beskrives.

Projekt ”Bristede drømme-Nyt håb” har fire indsatsområder:

Fokus på tidlig udskrivelse med udvidet støtte efter udskrivelse som følge af en svær hjerneskade

Der er valgt en række nye tiltag, når en ung indlægges på Regionshospital Hammel Neurocenter (RHN). De nye tiltag er for eksempel mulighed for at foretage op til flere træningsseancer i eget hjem under indlæggelse. Der er også valgt særlige interventioner rettet mod indlagte, der udviser udadreagerende adfærd. Interventionerne sker i et tæt samspil med hjerneskadekoordinator-funktionen i kommunen og så tidligt som muligt efter indlæggelse.

Tværfaglig, ambulans udredning for unge med en erhvervet let hjerneskade

Som noget nyt tilbyder RHN en ambulans udredning på kort tid foretaget af en neurolog, neuropsykolog og ergoterapeut og med mulighed for at inddrage andre faggrupper så som fysioterapeuter og logopæd. Dette sker også i tæt samspil med hjerneskadekoordinator-funktionen i kommunen. Som noget nyt tilbydes unge ved udskrivelse og ambulans forløb at få

tilknyttet en ungementor. Ungementor har til opgave at støtte den unge i hjemmet med netværksarbejde samt mestring af nye livsvilkår.

Etablering af et kompetencecenter – der arbejdes på tre spor i kompetencecentret:

at afdække hvilke kompetenceforløb, der ikke udbydes i dag og udvikle nye læringsmetoder via ny teknologi med særligt fokus på målgruppens behov. Det andet spor er et korps, der står til rådighed for at støtte en pårørende. Korpset består af frivillig, der selv har stående en i lignende situation og har gennemgået et kursus i at være støtteperson. Det tredje spor er specialiserede ydelser, hvor kommunale medarbejdere kan bede om en faglig sparring på en konkret sag.

Behandlingsprogram for unge med svære følger efter hjernerystelse

Denne del af projektet undersøger effekten af et behandlingsprogram til patienter med nyopstået hjernerystelse. Dertil kører der et randomiseret studie i forhold til at undersøge, hvorvidt et 8 sessions behandlingsprogram for unge ramt af svære følger efter hjernerystelse.

Man kan læse mere om de i alt 15 interventionerne projektets hjemmeside:

www.ungehjerneskadeprojekt.rm.dk under kommune manual.

Region Hovedstaden

Glostrup Hospital har fået bevilget 29 mio. kr. fra Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses pulje til at styrke den hospitalsbaserede indsats for unge med erhvervet hjerneskade. Målgruppen er unge mellem 15 og 30 år, der bor i Region Hovedstaden og rammes af hjerneskade eller hjernerystelse. Gennem projektet bliver, der sat nye tiltag i gang med henblik på: At opspore unge, som har en erhvervet hjerneskade, at følge de unge tæt samt at opkvalificere de sundhedsfaglige fagfolk, som møder de unge patienter. Neurologisk Afdeling og Afdeling for Højt Specialiseret Neurorehabilitering/Traumatisk Hjerneskade på Glostrup Hospital samarbejder om projekt.

Formål

Sundhedsstyrelsen udarbejdede i 2011 forløbsprogram for rehabilitering af børn, unge og voksne med erhvervet hjerneskade. Projekt *Styrket indsats for unge med erhvervet hjerneskade* skal medvirke til at implementere de dele af forløbsprogrammets anbefalinger, som vedrører den hospitalsbaserede opsporing, udredning og rehabilitering. Projektet skal også udvikle og afprøve redskaber, der sikrer bedre koordinering af indsatser på hospitalerne i Region Hovedstaden og i samarbejdet med kommuner og almen praksis. Projektet skal have særligt fokus på at forbedre indsatsen overfor de unge, der i dag falder uden for systemerne eller ikke bliver tilbudt den udredning og rehabilitering, der gør dem i stand til at leve et selvstændigt og meningsfuldt liv. Desuden skal projektet styrke indsatsen til de unges pårørende. Styrket indsats for unge med erhvervet hjerneskade.

Projektets tre indsatsområder:

Opsporing af unge med nyttilkomne hjerneskader skal foregå på alle Regionens hospitaler, i almen praksis og kommuner. Opsporing skal sikre tidlig og koordineret indsats, men også bidrage til viden om forekomst hjerneskader hos unge og viden om forløb og prognose. Der skal, bl.a. i forbindelse med projektet, afprøves en ny screeningsmetode, som sundhedsfagligt personale fremover kan bruge for at sikre tidlig opsporing.

Ambulatoriet bliver bemandet med tværfaglige specialister i hjerneskaderehabilitering. Det tværfaglige team skal vurdere patientens behov og løbende følge op på, hvordan det går med

patienten. På ambulatoriet kan man også afprøve forskellige rehabiliteringsmetoder og viden og anbefalinger videregives f.eks. til patientens hjemkommune. Ambulatoriet skal arbejde tæt sammen med kommunerne om at sikre sammenhængende rehabiliteringsforløb. Der bliver udvalgt et par projektkommuner, hvor forskellige samarbejdsmodeller vil blive testet. Ambulatoriet skal også tilbyde en særlig rådgivende indsats til unge med følger efter hjernerystelser.

Kompetenceudvikling skal omfatte målrettede indsatser, der har til formål at øge fagpersoners, patienters og pårørendes viden om hjerneskade og rehabilitering. I denne del af projektet vil man arbejde med nye initiativer baseret på bl.a. e-læringsprogrammer, samt patientnetværk som skal styrke samarbejdet med og omkring patienterne. Til patienter med lettere hjerneskader, som ikke har behov for rehabilitering, vil der blive udarbejdet informationsmateriale, der henvender sig særligt til dem og deres pårørende.

Kontakt

Hvis du ønsker flere oplysninger om projektet kan du kontakte os på tlf. 38 63 45 30 bedst hverdage kl. 9.00-12.00 eller pr. e-mail: glo-styrketindsats@regionh.dk.

Kilde: www.glostruphospital.dk/menu/Afdelinger/Styrket+indsats/Styrket+indsats.htm

Region Nordjylland

Region Nordjylland er nu klar til at åbne sit ambulatorium Styrket indsats for unge med erhvervet hjerneskade, hvor første patient til tværfaglig udredning forventes at træde ind af døren den 6. maj 2014.

Et særligt fokus i Region Nordjylland er en bred tværfaglig udredning, hvor der udover ergoterapeut, fysioterapeut, læge og neuropsykolog også er tilknyttet en speciallærer og socialrådgiver. Derudover arbejder vi på at styrke den tværfaglige del af udredningen ved at lave en tværfaglig anamneseoptagelse og ved at sidde og skrive den tværfaglige genoptræningsplan sammen. Der vil således blive tale om en samlet konklusion fra teamet på baggrund af den tværfaglige anamneseoptagelse og de monofaglige udredninger.

Det er vigtigt for os, at sikre en sammenhæng mellem indsatsen i sygehusregi og den enkelte kommune, dette sker bl.a. ved at skabe kontakt mellem den enkelte patient og repræsentanter fra kommunen allerede i ambulatoriet. Derfor vil de enkelte kommuners Hjerneskadekoordinatører blive indkaldt til tilbagemeldingssamtaler sammen med den unge, i de tilfælde, hvor der bliver lavet en ny/revideret genoptræningsplan. Derudover vil vi tilbyde de enkelte kommuner støtte i den videre igangsætning af rehabilitering ved at tilbyde vores ekspertise ved rundbordssamtaler i kommunen.

Endelig vil vi senere i projektet sammen med regionale og kommunale repræsentanter se på de aktuelle rehabiliteringsmuligheder for målgruppen i Region Nordjylland, med henblik på metodeudvikling og opkvalificering af relevante faggrupper i de enkelte kommuner. Målet er at sikre et fortsat sammenhængende tværsektorielt forløb, når projektperioden er overstået og sikre at de unge får de bedste muligheder for at opnå et så højt funktionsniveau som muligt. På den måde kan vi sikre at flest mulig unge med en erhvervet hjerneskade kan gennemføre en uddannelse og få en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet.

Hjemmeside er under udarbejdelse.

For yderligere oplysninger om Region Nordjyllands projekt:

Dorthe Palsgaard Jørgensen, ergoterapeut: dopj@rn.dk

Sophia Andersson, ergoterapeut: evsa@rn.dk

Trine Okkerstrøm Ryttersgaard, projektleder, neuropsykolog: trine.ryttersgaard@rn.dk

Region Syddanmark

Hovedsagen for unge i Region Syddanmark - sammen om neurorehabilitering

Det overordnede mål for projektet er at tilbyde unge med erhvervet hjerneskade et sammenhængende rehabiliteringsforløb, der bidrager til, at den unge bliver i stand til at leve et så selvstændigt og meningsfuldt liv som muligt.

Såvel unge med nyopståede skader som tidligere opståede skader kan henvises til teamet. Blot skal skaden være sket efter det 28. døgn efter fødslen. Hospitalsafdelinger, praktiserende læger og praktiserende speciallæger kan henvise patienter til projektet. Kommunale hjerneskade-kordinatorers adgang til at henvise direkte til projektet er under afklaring.

Projektstatus maj 2014

Projektorganisationen er på plads. Der er pr. 1. februar 2014 etableret et specialistteam på OUH, sygehusenhed Ringe. Teamet er tværfagligt sammensat og består af neurolog, neuropsykolog, ergoterapeut, fysioterapeut, socialrådgiver og sekretær. Specialistteamet modtager unge fra hele regionen. Det er planen at etablere et tilsvarende specialistteam ved Sydvestjysk Sygehus, sygehusenhed Grindsted, når patienttilgangen giver grundlag for to teams.

I projektets opstartsfasen arbejder teamet tæt sammen med projektets koordinationsenhed om udvikling af de centrale elementer i projektet.

Specialistteamet og koordinationsenheden er netop ved afslutningen af en pilotfase med fokus på udvikling af en model for udredningsforløb, dokumentation og tværsektorielt samarbejde. I pilotfasen indgår ti unge.

Udredningsforløbet strækker sig over 2-3 uger, hvor den unge kommer til ambulante undersøgelser i teamet. Forløbet indledes med en tværfaglig startsamtale, hvor den unge og dennes pårørende mødes med hele teamet. Her optages anamnese, og den unge og den unges pårørende drøfter ønsker og forventninger til udredningsforløbet med teamet. Efter startsamtalen følger monofaglige undersøgelser ved teamets specialister. Undersøgelsesresultaterne samles på en tværfaglig konference, og teamet udarbejder status for udredning og anbefalinger for videre rehabilitering. Dette formidles til og drøftes med den unge, den unges pårørende og samarbejdspartnere på et efterfølgende rehabiliteringsmøde. På mødet indgås desuden aftaler om hvem, der gør hvad i forhold til det videre rehabiliteringsforløb, og hvornår man mødes til rehabiliteringsmøde igen for at følge op. Pilotfasen evalueres i løbet af maj.

For yderligere information: kontakt projektleder Pia Langhoff – pia.langhoff@rsyd.dk

